

A PTE KPVK Illyés Gyula Pedagógusképző Intézet
Gyógypedagógiai BA szak gyakorlati képzési programja
Logopédiai gyakorlat I.
Nappali és levelező tagozat

A logopédia ellátás a beszédindítást, a nyelv-, és beszédfejlődés elmaradásának kezelését, a beszédhibák és a nyelvi-, kommunikációs zavarok területét érinti, illetve törekszik a belőle származó következmények kiküszöbölésére. Az ellátás egyéni, illetve csoportfoglalkozás keretében zajlik.

Terepgyakorlat célja:

A gyakorlat elsődleges célja **aktív hospitálás**. További cél, hogy megismertesse a logopédiai terápia formai kereteit. A Hallgatók tapasztalatot szereznek a logopédiai tevékenység színtereként szolgáló intézménytípusokról, az egyes intézmények működési és munkarendjéről, dokumentumairól, az intézményben folyó logopédiai tevékenység feltételeiről és körülményeiről.

Terepgyakorlat tartalma:

A Logopédiai gyakorlat I. tapasztalatot biztosít a beszéd- és nyelvfejlődés eljárásairól, a szakanyagok, gyakorlóanyagok (például a szókincsfejlesztésben, a nyelvtan kiépítésében, a beszédhangok előkészítésében, differenciálásában, rögzítésében és automatizálásában, a beszédmegértés fejlesztésében, a diszlexiaprevencióban és -reedukációban stb. alkalmazott) eszköztáráról.

Információt nyújt a logopédus és a gyermek kapcsolatáról, továbbá a logopédus kezelési órán kívüli tevékenységeiről: a logopédus és a szülő kapcsolattartási formáiról (logopédiai tanácsadás, szűrés, szülői értekezlet), a társszakmák képviselőinek együttműködési lehetőségeiről és kereteiről, a logopédiai teammunkarendjéről, a teljes diagnosztikai és a terápiás folyamat jogszabályok által meghatározott, valamint helyi intézményi eljárás-, illetve szokásrendet követő menetéről.

Betekintést nyújt a logopédiai tevékenység részét képező adminisztratív teendőkbe, dokumentációkba, az ügyviteli és iratkezelési szabályokba.

Terepgyakorlat feladata:

- Megadott óraszámban hospitálnak (Isd. lejjebb), amelyben közvetlen feladatokat végeznek, illetve a szakmai gyakorlatot vezetővel megbeszélést tartanak.

Hallgatók közvetlen feladatai:

- Tapasztalatot szereznek az eltérő életkorú gyermekek logopédiai ellátást biztosító rendszerének működéséről, logopédiai csoportok kialakításának szempontrendszeréről, ezek gyakorlati megvalósításáról (szűrés, felvétel, vizsgálat, csoportszervezés)

- Közvetlen ismereteket kapnak a megismert kórképek (artikulációs, fonológiai zavarok, beszédfolyamatosság zavarai, orrhangzós beszéd, megkésett beszédfejlődés, írott nyelv zavarai, számolási zavarok) logopédiai feladatairól (folyamatdiagnózis, terápiás tervezet)
- Gyakorolják a terápiás tervezés folyamatát
- Betekintést és közvetlen tapasztalatot nyernek a logopédiai dokumentáció (óravázlat, előjegyzési napló, haladási napló) területéről
- Tapasztalatot szereznek a team munka területéről, kompetencia határokról
- Aktívan részt vesznek a terápiás ellátáshoz szükséges eszközök elkészítésében
- Tevékenyen részt vesz a szülőkkel folytatott kapcsolattartási helyzetekben, mint a szülőértekezleten, tanácsadáson
- Részt vesznek esetmegbeszélésen, szupervízió
- Egy gyermekről vagy gyermekcsoportról írásban a megadott szempontok alapján **megfigyelést végeznek** és a vizsgálati anyagából és az erre épülő terápiás tervről elemző bemutatást készítenek
- A gyakorlatról **hospitálási naplót vezetnek**, melyet a Gyakorlatvezető kézjegyével lát el

Gyakorlat vezetővel folytatott megbeszélés feladatai:

- Terápián résztvevő gyermekek anamnézisének megismerése, elemzése, terápiás tervek értékelése
- A gyakorlat fent megnevezett egyéb feladatainak megbeszélése
- Hallgató gyakorlati tevékenységének értékelése

Hospitálási napló formai követelménye:

A hospitálási napló szövegét Times New Roman CE) 12-es betűnagysággal, 1,5 sortávolsággal, és sorkizárt igazítással kell elkészíteni. A margók mérete 2,5 cm.

Hospitálási napló tartalmi követelménye:

1. **Közvetlen feladatokból szerzett tapasztalatok** értékelő leírása (óra és csoportszervezés, tervezés, dokumentáció vezetés, team munka, szülői kapcsolattartás, esetmegbeszélés, szupervízió)
2. **Gyakorlat vezető által irányított terápiás foglalkozások** elemző leírása a következő szempontok alapján:
 - Bemutató óra célja
 - Bemutató óra feladatai, tartalma
 - Bemutatott logopédiai óra felépítése, a beszédkórképnek megfelelő módszertani lépések,
 - Bemutató órán alkalmazott terápiás módszerek, eszközök alkalmazása,
 - Beszédhibás személyre szabott fejlesztés formája és azok tartalma,
 - Kitűzött célok, feladatok és tartalmak megvalósulása, a gyakorlat vezető vezetési stílusának és magatartásának megfigyelése (atmoszférateremtő képessége, empátiás készség)

- Gyakorlatvezető pragmatikája, konfliktuskezelése, kommunikációja (verbális – nonverbális közléseinek kongruenciája)
3. **Egy beszédhibás személy – gyermek/ifjú megfigyelése** és a javasolt szempontok:
- Logopédiai terápiában részesülő beszédhibás gyermek differenciál- és folyamatdiagnózisa, a Gyakorlatvezetőtől szerzett információk és a meglévő vizsgálati anyagok alapján
 - A beszédhibás magatartása, személyisége
 - A beszédhibás kommunikációs sajátosságai
 - Verbális és nonverbális kommunikációjának jellemzői játék közben, terápiás helyzetben, csoporthelyzetben
 - A beszédhibás beszédének jellemzői (légzés, hangadás, artikuláció, beszédtempó, hangsúly, hanglejtés)
 - A beszédhibás (írott és beszélt) nyelvhasználatának jellemzői (fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai jellemzők)
 - A beszédhibás mozgása: nagymozgások, finommozgások, beszédszervi mozgások jellemzői
 - A beszédhibás játéka
 - A beszédhibás muzikalitása

A gyakorlat rendje, szervezése:

A gyakorlat terjedelme:

- nappali képzésben: **20 óra**
- levelező képzésben: **10 óra**

A gyakorlat során a Hallgató:

- nappali képzésben 17 órában a fentiekben megnevezett feladatokat végzi, és 3 órában a gyakorlatot vezetővel megbeszélést tart
- levelezős képzésben 8 órában a fentiekben megnevezett feladatokat végzi, és 2 órában a gyakorlatot vezetővel megbeszélést tart óra

Terephelyszín preferáltan partnerintézmény:

- Korai fejlesztő központ
- Óvoda, iskola, középiskola
- Pedagógiai szakszolgálat
- EGYMI
- Tankerületek utazó gyógypedagógiai hálózata
- Alapítványok, egyesületek

A gyakorlat teljesítésének feltételei, ellenőrzés, értékelés:

Hallgatóval szemben támasztott követelmények:

- A Hallgató csak abban az esetben kezdheti meg a gyakorlatot, ha a beszéd- és nyelvfejlődési kórképekhez tartozó kurzusokat teljesítette.
- A gyakorlat ideje alatt az intézmény házirendjének betartása kötelező.
- A gyakorlaton — a tanításra hangolódás érdekében — a tanítási órák kezdete előtt, a Gyakorlatvezető tanár által megjelölt időben kell megjelenni. Ettől való eltérés esetében a Gyakorlatvezető tanárnak joga van a gyakorlatot felfüggeszteni.
- Esetleges hiányzásokat a Hallgátónak pótolnia kell, az igazolatlan és pótolatlan hiányzás félévvesztéssel jár (elégtelen érdemjegy). A pótlás módját és időpontját a gyakorlat vezető határozza meg, és arról a tanszéki felelőst a gyakorlatot vezető tanár értesíti. A gyakorlat vezető a hospitálási jegyzőkönyv, a tervezet/vázlat aláírásával és a hospitálási naplóba való bejegyzéssel igazolja a pótlást.
- A hospitálási naplót a tartalmi és formai követelményeknek megfelelően a Hallgató a Gyakorlatvezető által kijelölt időpontjában köteles bemutatni, vagy emailben eljuttatni
- A hospitálási naplót **elektronikus formában** a terepgyakorlatot követően legkésőbb a félévet záró héten az intézeti gyakorlati képzési koordinátornak átadja. A napló bemutatásával és a Gyakorlatvezető aláírásával igazolja a gyakorlat teljesítését. Ennek hiányában a gyakorlat nem minősíthető és nem fogadható el.

A gyakorlat értékelése:

- a terepgyakorlat ötfokozatú gyakorlati jeggyel zárul, amelyet az intézeti gyakorlati képzési koordinátor, aki a Gyakorlatvezető szöveges értékelése és érdemjegye, valamint a Hallgatói írásbeli munkái alapján alakít ki

Gyakorlatvezető feladatai:

- A Gyakorlatvezető: legalább 5 éves szakmai tapasztalattal rendelkező logopédus, aki a munkahelyének elismert képviselője.
- Megismerteti a Hallgatóval a különböző életkorú beszédhibások ellátásának logopédiai rendszerét, elősegíti – a megismert kórképekben – a beszédhibás gyermek státuszából adódó logopédiai feladatok (terápiás terv, folyamatdiagnózist) megértését.
- Gyakorlatvezető az elkészített hospitálási naplót, amelyet a Hallgató, az általa megadott határidőre bemutat, — a tartalmi és formai követelményeket betartva — átnézi és értékeli. Ha szükséges, a Gyakorlatvezető a naplóban módosításokat javasol.
- A Hallgató hiányzása esetén a pótlás módját és idejét meghatározza, ennek megvalósítását, aláírásával igazolja.
- A hospitálási naplót a fent megadott szempontok alapján (Izd. *Hospitálási napló tartalmazza című szakasz*), továbbá a Hallgatót a gyakorlati tevékenysége mentén értékeli, majd javaslatot tesz az érdemjegyre. Ennek minősítését a **SZAKTERÜLETI FÉLÉVES GYAKORLAT ÉRTÉKELŐLAP** oldalán rögzíti.
- A gyakorlat zárásakor, a hospitálási naplóban a Gyakorlatvezető aláírásával igazolja a gyakorlat teljesítését.

SZAKTERÜLETI FÉLÉVES GYAKORLAT ÉRTÉKELŐLAPJA

A hallgató neve: _____

Szakirány: _____

Gyakorlólóhely: _____

Értékelés szempontjai	
<i>Kommunikáció, szakmai együttműködés és pályaidentitás</i>	
1. Képes saját szakmai szerepvállalását kritikusan és tudatosan értelmezni. Reflexiója szakmai, érvelő jellegű, elméleti és gyakorlati tudását összekapcsolja tapasztalataival.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
2. A kommunikáció eredményessége gyermekekkel, tanulókkal, családdal	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
3. Szakmai szituációkban szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációt folytat.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
<i>Szaktudományi és szaktárgyi tudás alkalmazása</i>	
4. Szaktudományi ismereteit, a gyakorlathoz szükséges információforrásokat és eszközöket aktuális céljaihoz és gyakorlatához adekvátan értelmezi	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
<i>Gyógypedagógiai folyamatban részvétel</i>	
5. Terápiás tervezés minősége, logopédiai dokumentáció vezetése, szaktudományi ismereteknek megfelelően csatlakozik a team munkába, szupervízióba, szülőkkal folytatott tevékenységbe.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
<i>Önálló szakmai tevékenység</i>	
6. A Gyakorlatvezető által irányított tanulásszervezési eljárások és módszerek tudatos kiválasztása és változatos alkalmazása, a foglalkozások céljainak megvalósulása, feladatainak eredményességének szakmai értelmezése.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
7. Az egyéni bánásmód, egyéni differenciálás érvényesülése; esetleges nevelési helyzetek megoldása	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
<i>A beadandó pedagógiai dokumentumok elkészítése</i>	
8. Esetismertetés és értékelés szakmai minősége	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
9. Gyakorlat vezető által irányított foglalkozások szaktudományi tudása alapján történő értékelése.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10. Közvetlen feladatokból származó szakmai tartalmak megjelentetése és szakmai értékelése	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
---	----------------------

Összpontszám: (max. 100): _____

Szöveges értékelés:

Gyakorlatvezető: _____

Dátum: